

DEBRECZEN

POLITIKAI, TÁRSADALMI és KÖZGAZDÁSZATI HIRLAP.

A debreczeni és vidéki függetlenségi párt közlönye.

Megjelen naponként, péntek és vasárnap kivételével.

Hirdetési árak:
 Helyben és postán küldve.
 Egy évre 10 frt.-kr.
 Fél évre 5 frt.-kr.
 Negyed évre 3 frt.-kr.
 Egyes szám 5 kr.
 Adó: az illetékes hatóságoktól mint
 köznevelési, nagy- és köznevelési,
 1884. évi, szám. Duna- és Tisza-
 vidéki, a szerkesztőségbe ér-
 keztetve küldendő.

Közvetítői helyben:
 TISZA KÁLMÁN és ILL. FERENCZI
 OSÁTHY KÁROLY könyv-
 kereskedés és a kiadóhivatalban
 KUTASI IMRE könyv-
 kereskedés és a postahivatalok
 nyomdájában a postahivatalok
 útján.

Hirdetési díj:
 Négy határozott példányért 5 kr.
 Nagyobb példányszámúak a szabványos
 hirdetések alkalmával a szabványos
 díjhoz képest 1/3-át vesztik fel.
 Helyesírói minden külön beírás-
 nélkül 50 kr.
 Hirdetési vagy reklámot magában
 foglaló újsónapló ára 50 krajczár.
 A hirdetésben megjelölt hely-
 ség minden postai sora 50 krajczár
 Hirdetési díjak a hirdetés
 kivételével, KUTASI I. könyv-
 kereskedésében, valamint KÖRÖSI
 SZYMONYI K. könyv-kereskedésében is,
 sőt a nagy- és köznevelési hatóságok
 felől is levélben megkér-
 nek gyűlölni.
 Kéziratok vissza nem
 adatnak.

„Szégyelje magát. . .“ (Tisza Kálmán — Ferenczi Ida.)

(r. e.) Gróf Károlyi Gábor, a parla-
 mentben való első megjelenésével már is
 bemutatta azt a füstnélküli puskaport, a
 melynek szaga imponál a szerencsétlen
 magyar miniszterelnöknek még a legfrisse-
 bb bécsi tömjén után is. — A czimul
 szolgáló közbeiktatásával pedig éppen el-
 találta, mit kell Tisza Kálmának mon-
 dani.

Kitűnő s a Tisza Kálmán bukásig
 tartó ideiglenes használata trac-
 szerföltt alkalmas, épp oly kaczagtató,
 mint a kormányelnök veséjéig ható szurá-
 sok azok. Mit hozott Párisból? —
 kérdő a beszélés végezt felzihelődő báró
 Hoch-ot.

Nem tudjuk, Párisban járt-e a szűnet
 alatt Tisza Kálmán, hazánk e megvesz-
 zött (a turini vessző!) rossz szelleme, vagy
 pedig a bécsi kamarilla titkos terneiben,
 de hogy államférfiai eszélyt és erkölcsöket,
 hogy hazaszeretetet nem hozott haza vásár-
 tásnak, annyi tény! Ismétéljük, a mit Ká-
 rolyi mondott: „Szégyelje magát” Tisza
 Kálmán az udvartartási költségek mellett
 mondott beszédnek ugy szellemeért, mint
 formájáért.

Az ő érvelései a kis gymnáziumok
 önképző-körainek vitáit juttatják eszünkbe.
 „Az hiszem (felel Ugronnak) hogy
 azok, a kik az 1867. teziket megalkot-
 ták, mégis csak jobban tudták, mit akar-
 nak, mint a képviselő ur. . .“

Mintha csak hallanám az önképzőkör
 VIII. osztálybeli debatterét, a ki letor-
 kolja a VII. osztályos tagtársat: „En csak
 többet tudok az urnál, mikor egy osztály-
 lal lejjebb jár, mint én!”

Hát mikor a tanárnak szorgalmat és
 jobb magaviseletet ígér az elemi iskola
 diákja, mit felel a tanító ur?

Azt a magas rőptű dolgot, a mit Ti-
 sza Kálmán jegyez meg az ellenzék loya-
 litása felől:

„Nem csak szavakkal, hanem tet-
 tekkel is bizonyítsunk. . .“

Ugy látszik, hogy Tisza Kálmán ab-
 ban is loyaltást lát, ha a királynak jó
 sokat fizetünk s nem jut eszébe, hogy a
 német parlament ellenzéki vezére, Richter
 Jenő, milyen erővel róvta meg a német
 császárt, a mért számára egy öt millió
 márkába került kéj-hajót nem a „tulságos

nagy civilistából, hanem az ország pén-
 zéből vásároltak. Richtert a pusztia pénz-
 kérdés miatt, a mibe — a közmondás
 szerint — nem is szokás kedélyességet
 vegyíteni, senki sem vádolta illoyalizmus-
 sal. Pedig a Hohenzollernek az 1871-iki
 francia hadjárat után 4 milliárddal gaz-
 dagították országukat, Bécs pedig ugyan-
 ezen idő alatt csaknem ekkora összeggel
 tett bennünket — szegényebbeké.

De azért az udvartartást fizetjük,
 holott a törvény által meghatározott ma-
 gyar udvartartás nem létezik, sőt el kell
 viselnünk, hogy az ezen udvartartási köl-
 tségeket reánk erőszakoló miniszterelnök
 még amaz a törvényben kifejezett jogun-
 kat letagadja s a fentebbi, a min. el-
 nök második gyermekkorát jelező, gyer-
 mekes érveken kívül még denuncziációk-
 kal és hazudozásokkal érvel igaztalan ál-
 lásponjtja mellett.

Ő maga hivatkozik a király akara-
 tára, valahányszor nem várt ellenzés fo-
 gadja, valamely a nemzet jogai ellen inté-
 zett merényletét; ő beszélt még csak
 nem régen a katonai körök idegességé-
 ről: a közjog követelményeivel szemben s
 mégis ő meri azt mondani, hogy „azt
 ugyan sem tölem, sem a kormány bármely
 más tagjától, mondani nem hallotta senki,
 hogy ezt vagy amazt keresztül vinni nem
 lehet, mert a katonai vagy udvari körök
 ellenzik.“

Ehhez bizony ábrázat kell! Ábrázat
 és nyelv kell ezen ösmeretes tény eltaga-
 dásához is, hogy a bécsi udvari szellem
 — fájdalom! — bizony nagy befolyással
 van az uralkodó s házának irántunk való
 viselkedésére. Hátrányos és előnyös pél-
 dákat ismertünk erre nézve. A bécsi ka-
 marilla az udvar kifolyása; gróf Grünne,
 a királyfi nevelőjének szereplése közmon-
 das volt az elnyomatás éreibeiben. S ha a
 bécsi udvar csupa ártatlan bányókból
 is lenne összeállítva s ha meg-
 állana a kormányelnök felfogása az udvar-
 tartás közös jellegét illetőleg, ezen közös
 jelleg tagadása benne van azon tényben,
 hogy az udvarnál csakis elvétve található
 magyar ember. Ha pedig az udvar rész-
 ről történő előnyös befolyásra tetszik pél-
 dát keresni, ott van a Ferenczi Ida k. a.
 áldott neve, kinek szereplése a kiegyezési
 idők előtt s a kiegyezési alkudozások alatt
 megérdemli a nemzet halálját s a kinek
 nagy része volt abban, hogy királynőnk

rokonszenyvel viseltetett a szerencsétlen
 nemzet ügye iránt. Ezek mind udvari
 befolyások a politikára.

A távolabb eső történelem példái
 sem ösmeretlenek, a melyeket a Tisza-
 féle történelem visszaszívni nem fog.

A királyra épp oly kevéssé illik a
 közéletben használatos „schmutzig“
 szó, mint a nemzetre. A nemzet áldo-
 zatképpen fordít egy magyar udvartar-
 tásra két annyi öszezget, mint a nép-
 nevelésre, a király pedig (ha a magyar
 kormány felvilágosítaná a nemzet ezen
 követelésének elvitázhatatlan jogalapjáról)
 lovagiasan s nála szokott gavallérság-
 gal adná meg a nemzetnek azt, a mi a
 nemzeté.

Ugy, a mint Tisza Kálmán adja
 meg a „Nemzet“-nek, a mi a —
 nemzeté. Tisza Kálmán, a ki a
 saját udvartartási elveivel keni be ur-
 kodójának alakját: hogy udvaroncok-
 dása fent emelygössé ne váljék, árul-
 kodással ekéli be magát a király s
 népe közé. „A király alkotmá-
 nyos érületét sértetgetik,“
 mondá beszédének egy helyén, holott
 mindenki tudja, hogy ezen érület tel-
 jes nyilvánulásának az ő hatalmi ön-
 zésének politikája képezi az egyetlen
 akadályt.

Az árkodás is meg volt a kis
 diákok között. Ő ültette át a parla-
 mentbe — „szégyelje magát!“

— Belföldi hírek. Magyarország
 jövőre királynéja. A „Pressb.
 Zg.“ azt a hírt közli, hogy az uralkodóhá-
 zabban egész komolyan azzal a tervvel foglalkoz-
 nak, hogy estei Ferencz Ferdinánd főherczeg,
 Károly Lajos főherczeg legidősebb fia s Ausz-
 tria-Magyarország trónörökös, József főher-
 czeg leányát, Mária Dorottya főherczegnőt el-
 jegyezze. Ez a terv allítólag legelőször hely-
 ről indult ki, a hol szerencsés eszmének te-
 kintik, hogy Ausztria-Magyarország leendő
 uralkodója oly nőt birjon oldalá mellett, a
 minő Mária Dorottya főherczegnő, a ki szá-
 mázásánál és tösgyökere magyar nevelésénél
 fogva már előre bírja a magyar nemzet leg-
 melegebb rekonszenyét. — A találmányi
 s zaba dalm akáról szóló törvényjavaslat
 már teljesen elkészült, és nemsokára be fog
 terjesztetni az országgyűlésnek, mely azt va-
 lószínűleg az áruvédegyezkről szóló
 törvényjavaslatlal egyidejűleg fogja tárgyalni.
 A Matlekovits-ügy. Dr. Haupt viz-
 gálóbíró előtt, ki a Kókán-ügy vizsgálatát
 vezeti, hetfőn dr. Matlekovits Sándor kihall-
 gatásra jelent meg. Az egy óráig tartott kihall-
 gatáson csak ama körülmény meghatáro-
 zása jött szóba, hogy a kocsiszámla kifizetését

ki rendelte el és hogy rendszeren kinek szok-
 ták kifizetni. A vizsgálóbíró megelőzőleg hosz-
 szabban kihallgatta Kókán Jánost is. — Az
 új országgház építése még mindig javá-
 ban folyik s ha időközben a fagy be nem áll,
 e hó közepéig fogják a munkát folytatni. A
 pinceszé máris egészen elkészült, a földszint fele
 is megvan, sőt helyenkint felelelet magas-
 ságra áll ki az épület a földből. A nyár fo-
 lyamán az építkezésnél a kőfaragókkal együtt
 körülbelül ezer munkás dolgozott; az ősz
 elején ez a szám valamivel megfogyott, de
 még mindig nagy erővel folyik a munka.

— Országgyűlés. A képviselőház
 ülése nov. 6-án. A képviselőház tegnap
 döntött az Irányi által beadott vad alá
 helyezési indítvány felett. A képviselők padjai
 zsufolásig telve voltak, s a karzatokon is rend-
 kívül nagy volt az érdeklődés. Az ünnepély-
 sen kezdődött jelenet azonban később nagy
 viharra vált, melyben a karzatok is részt vet-
 tek. Irányi Dániel hosszasan indokolta a
 vádindítványt, s beszéde egyike volt a parla-
 mentben elmondott legszébb beszédeknek. E
 beszédnek hatása igen nagy volt, s midőn
 Irányi leült, a függetlenségi párt zarzat tap-
 sult, s e tapsok közé az ifjusági karzat tapsai
 is belevegyültek. A kormány s többség tagjai
 közül többen e tapsoktól egészen konsternálva
 tekintettek föl a karzatra, mialatt a karzati
 ifjuság tüntetőleg tapsolt tovább. Az egész
 kormányparton meglátszott az izgatottság, s az
 elnök kijelenté, hogy hasonló eset ismétlődé-
 sénéél kénytelen lenne a karzati
 kiűrtettni. E kijelentésre a független-
 ségi párt Irányinak zajos és kitörő eljénzés-
 vel válaszolt. Ekkor állt fel Tisza miniszter-
 elnök, s nyilatkozni kívánt, de miután a ház-
 szabályok kimondják, hogy a vádindítvány
 minden tárgyalás nélkül tüzetik ki szavazásra,
 Tisza miniszterelnök felállást a függetlenségi
 párt zugó hockokkal fogadta és sokáig nem
 engedte szóhoz jutni. Az elnök kijelenté,
 hogy az 1848. III. t. cz. értelmében a mi-
 niszterelnöknek mindig van joga szólani, a mi
 igaz is; amde azért mégis kérdés, hogy tapin-
 tatos dolog-e ezen jogot igénybevenni akkor,
 a mikor a házszabályok, az adott esetben,
 kizárnak minden tárgyalást? A miniszterelnök
 csupán azt akarta kijelenteni, hogy a vád-
 dítványval szemben, az egész kabinet szolida-
 ritásban áll a vad alá helyezett miniszterrel.
 A miniszterelnök beszéde alatt többször zajos
 hockok törték ki; s midőn a miniszterelnök,
 aki csak hosszas pauzák közt végezhetné el
 beszédét, azt mondta, hogy „ellenzékbe
 nem kell a nemzeti zászlót védelmezni,“ erre
 az egész ellenzék ingerülten kérdé: hát ki
 ellen? A zaj és nyugtalanság csak akkor szűnt
 meg, mikor a miniszterelnök leült; s utána
 fölkelte gróf Apponyi Albert, s szellemesen
 jegyzé meg, hogy vannak jogok, miket azon-
 ban nem mindig ildomos és tapintatos dolog
 igénybe venni. Erre kezdetét vette a nérsze-
 rint szavazás. A mérsékelt ellenzék a pártha-
 tarzat értelmében a vádindítvány ellen
 szavazott. Névszerinti szavazás kéret-
 vén, Irányi indítványát a ház 70 szavazat el-

A „DEBRECZENI“ TÁRSÁJA.

EMLEKEZÉS.

— Twain Márk. —
 Gyermekkorom szép napjai!
 Boldog idők, drága percek!
 Vissza-visszanézek rátk. . .
 Mért, hogy ti is eltűntetek?!

Legelső nap iskolában
 Első betűk, első számok,
 Elrebegett kicsiny ima —
 Drága idők — elmúlások!

Vasárnapi reggelenkint,
 Mintha most von', oly jól tudom,
 Leültünk a helyeinkre,
 S imádkoztunk halk fennhangon.

Valamelyik elkezdette,
 Utána mi többiek, mind;
 Ha elfogyt, újra mondtuk,
 Aztán újra, újra megint!

Lágy zsongással vált az ima,
 Emelkedett föl az égbe,
 Száz kis szívnek kis imája
 Szállt az Ur széke elébe.

Mint örültek az angyalok,
 Ott a felhők közelében,
 Mikor ennyi kis ártatlan
 Fohászodott sorba, szépen.

Mi pedig csak imádkoztunk,
 Imádkoztunk mindig egyre. . .
 Szállt az ima, mintha egy sziv
 S ajtkól lenne elrebege.

Oh emlékim! . . . Forró imák! . . .
 Vissza-visszanézek rátk!
 Gyermekkorom szép napjai,
 Mért, hogy ti is elmúlátok?!

A SZÜLETÉS TITKA.

— Zola Emil. —
 — Francziából fordította: Bartók Jenő. —
 (Folytatása és vége.)

A mint Chameaud magára maradt, két
 levelet irt: Clementinának és d'Abroy asszony-
 nak s a leveleket elküldvén, várta a felele-
 tet. Szive hevesen dobogott. A boldogság és
 a meglepetés zavara fogta el. Oly sok év
 után most ismét megláthatja Clementinát; —
 megmondja neki, hogy szereti, hogy soha sem
 szűnt meg szeretni! E pillanatban Clementin
 bizonyára nem gondol a szerelemre, hisz ne-
 ki az utolsó napokban oly sokat kellett át-
 szenvednie! De az övé lesz majd az öröm ál-
 tal, melyet szerez neki, a bú által, melytől
 megment. Visszagondolt a multra. Francia-
 országba érkezvén, a d'Abroy család egy fo-
 gadta, mint leánya kísérlőjét s ő egész lelke-
 szeret Clementinát. Oly szép s nemes volt,
 s őt viszont szereté. Midőn azonban meg-

kérte, d'Abroy megtagadta tőle. Clementin s ő
 azt gondolták, hogy majd megtörik az apa
 hajthatatlanságát és szerelmök nem lankadt.
 E közben rőtön más akadály következett be.
 Chameaud haldokló atyjához vissza hivatott
 Amerikába. Elutazott a nélkül, hogy tudta
 volna a hátrahagyott szerencsétlenséget. Atyja
 az ő karjai között halt meg. Ama szeren-
 csetlenséget nem tudta meg soha sem. Neki
 nem bocsáthattak meg, Clementinához és d'Ab-
 roy asszonyhoz intézett minden levele válasz
 nélkül maradt. Nem kellett-e azt hinnie, hogy
 Clementin szülei végleg eltaszták őt és Cle-
 mentin elfeledé! Visszagondolt aggodalmi, küz-
 delmei s bánatára; — vissza arra, hogy hány-
 szor akart Franciaországba utazni, a köte-
 lesség azonban nem engedé meg. Atyjának
 kereskedelmi becsülete megcsorbult, helyre
 kellett állítani. — A Egyesült Államokból
 Martiniquere ment s lankadatlanul dolgozván,
 tűnéden láta ifjuságának illuziót. Az évek
 multak, megházasodott. Ennek elgondolásánál
 Chameaud emlékezete megállapodott; homlo-
 kára azonban nem borult árny. Édes, melabus
 mosoly tévedt ajkaira.

Közleledő léptek hirtelen felébresztették
 álmodozásából. Clementin állott előtte. Ne-
 hány pillanatilg némán tekintett rá; felindu-
 lása oly nagy volt, hogy nem juthatott szóhoz.
 A fiatal, szerető szép nő, ki szívegen élt:
 szomorun, halványan nézett reá Nem gondolt
 mára, mint a jelen szerencsétlenségére és
 szomorúságára.
 — Itt vagyok uralm! — szöit — mi
 mondani valója van?
 — Honoriáról s Feriről van szó, s azt

kell mondanom Clementin, hogy Isten nem
 bünteti meg az ártatlanokat.

Clementina tagadólag intett, s így szöit:
 — Én nem értem önt.
 — Ha tegnap elfogadnak, mind önök,
 mind anyjának megkímélhetek egy kínos éj-
 szakát.

— Az égre kérem, szóljon.
 — Honoria csak fogadott leányom.
 — Oh kegyelem Istene! — kiáltá fel
 Clementina — s én fájdalomban és örön-
 gésben káromoltalak! Clementina térdre bo-
 rult, és imádkozott.

Chameaud mozdulatlanul nézte; majd
 feleje menvén, szöit:
 — Később meg fogom önök mondani,
 hogy ő életem; most azonban csak annyit,
 hogy Honoria nem leányom. Egy napon, szá-
 mütésem közben egy távoli nőrokonom, kinek
 kivülem senkije nem volt, házamba menekült.
 Betegen, kétségbeesetten jött hozzám, el-
 hagyatva a férfitől, kinek őt nőül kellett
 volna vennie s ki becsületlenül elárulá. Egy
 gyermeke volt Clementin; s én nem tudom,
 hogy a gyöngédség és könyörület mily ér-
 zelme által indította: neki adtam nevemet
 és a gyermeket egy neveltem fel, mintha az
 enyém lenne. E nő tizenhat éven át, ha nem
 is volt szívem társa, mert én hű maradtam
 ifjuságom eszményképezébe — de törekvéseim
 és küzdelmeim társa volt. Azért mondtam
 el ezt róla és rólam önök, hogy én ne vá-
 dolja sem bukását, sem azon gyöngéd emle-
 kezeteimet, melylyel iránta viseltetem. Önel-
 szemben, Clementin, inkább szerencsétlen,
 mint vétkes voltam.

lenében 243 szavazattal, tehát 173 szótöbbséggel nem kívánta tárgyalni. (A miniszterek tartózkodtak a szavazástól.)

Következett a horvát egyezmény tárgyalása, melyet Falk Miksa előadó expozéval vezetett be, a lényeges adatok egész tömegével fejtvé ki az ügyet.

Falk után a függetlenségi párt részéről Molnár József szólalt fel s elvetette a javaslatot. Molnár József ismét igazolta, hogy a függetlenségi párt egy jeles parlamenti erőt nyert benne s beszéde, ámbár csak egyéni nézetit fejezte ki, méltó tetszéssel találkozott. A függetlenségi párt elfogadott álláspontját Győry Elek fejtette ki, a ki elfogadta ugyan a javaslatot, de e mellett ő is sok öszinté igazságot mondott meg a horvátoknak. S beszéde, mint mindig, úgy most is az egész ház figyelmét mindvégig lekötötte. Még Tiszta miniszterelnök felelt röviden s Madarász József csatlakozott Molnár fejtegetéséhez, aztán az elnök berekesztette a vitát s a ház többsége az egyezményt úgy általánosságban, mint részleteiben elfogadta.

Külföldi hírek. A boulangisták Boulanger ellen. Boulanger tábornok helyzete egyre szomorubbá válik. A tábornok a kamarába bevezetett összes 51 boulangista képviselőhöz meghívást intézett, hogy nov. 8-án nála Jerseyben értekezletre gyűljenek össze, mely a parlamentáris akció részleteire nézve megállapodást hozzon létre. De a párt többsége, számszerint huszonhat képviselő, visszautasította a meghívást, vagyis kijelentette, hogy nem megy el Boulangerhez. — A z u j s z o c i á l i s t a t ö r v é n y j a v a s l a t t á r g y a l á s á t a n é m e t p a r l a m e n t t e g n a p e l ő t k e z d t e m e g . A vita igen heves volt s azt a benyomást tette, hogy a javaslat meg fog bukni, azaz nem kapja meg a kellő többséget. Ezt a benyomást főleg az okozta, hogy a centrum párt a javaslat ellen foglalt állást. — Vilmos német császár szerdán délben indult el Konstantinápolyból, Velenczén fog átutazni Németországba. Az előre híresztelt magyarországi út minden valószínűség szerint elmarad. Kísérte vasuton utazik. — Bismarck Herbert gr. bihetőleg utjába éjti Budapestet, a hol néhány napig fog időzni.

Felolvasó-kör — Csokonai-kör.

(Csiky Lajos felolvasó köri alelnök megnyitó felolvasása a tegnapi estélyen.)

Mélyen tisztelt közönség!

Felolvasó körünk rendező bizottsága szükségesnek tartotta, hogy a kör, ezen hetedik évre hajló folyamának első estélyét, egy némileg hivatalos jellegű felolvasással nyissuk meg.

Szükségesnek tartotta ezt azért, mert, mint előadaandó, nagy változások, tökéletes átalakulás küszöbén állunk s az új nappal hajnali derűjének csillagként óhajtana e rövid felolvasásom feltűnni. — A hajnali derű enyhe képe kizárja a napfényben ragyogó pompás színváltásokat. Én is igen egyszerű leszek.

Felolvasó körünk hat évi multra tekintet immár vissza. Tett-e valami jót, létesített-e valami szépet? azt éppen nem az én feladatomban megmondani. Hogy hatott, mutatja az, hogy elég sokat foglalkoztak vele, hogy érdeklődést költött, azt eléggé bizonyítja felolvasó estélyeink folytonos élénk látogatottsága.

Jól tudja mindenki, a ki e kör ügyeinek vezetésében némi tényleges szerepet vitt, hogy mily sok, részben igaz, részben nagyon is méltatlan bírálatot kellett kiállania e körnek 6 évi pályafutása alatt. Tudjuk mi intézők, hogy

tartatott néhány felolvasás, mely nem tudta kiállani még csak a nem nagyon szigorú kritikát sem, tudjuk, hogy sokakat visszatartott a további felolvasástól a sokszor nem méltányos, a társadalmi élet különböző gócpontjain bangzott kritika, de tudjuk azt is, hogy ilyen szervezettel, a miú e köré, mikor t. i. e város minden intelligens embere jó formán igényt tarthat arra, hogy e felolvasó asztalhoz leüljön, — tudjuk mondandó, hogy ily körülmények közt tökéletes adni lehetetlen. Lehetetlen ugyanis, hogy mindig olyan felolvasásokat tartassunk, melyek egyformán kielégítik egy a tudományos szakférjak, mint a könnyebb szellemi eledel után áhítózó nagyobb, főleg a női közönség igényeit; lehetetlen, hogy mindig egyenlően érdekes felolvasásokat tartassunk, annyival is inkább, mert valaki lehet igen kitűnő szaktudós, de igen gyöngye felolvasó.

Itt is megtörténhetik az, a mi Franciaországban egy Condé herceg temetése alkalmával történt, hogy t. i. Franciaország legkitűnőbb hitszónokát, Bossuet-et kérték föl a gyászbeszéd megírására, s hogy a negyvilági fényes közönség annál teljesebb szellemi műveltségben részesüljön, Franciaország legkitűnőbb tragikai művészt szólították fel a gyászbeszéd elmondására és a nagy, a fényes nevű színész egyetlen declamatornak bizonyult, a nem neki való téren. Bizony mondom, semmi mást nem akartam a fentebbiekkel mondani, csak azt, hogy más akár a templomi, akár a tanári katedra, akár a törvényszéki rostrum, akár a színpad, s akár mely nyilvános hely, hol beszélni szoktak, mint e felolvasó asztal. — Amott kiki a maga helyén, erősebbek lehetünk, mint itt, s ha a rendező bizottság egyszerűen oly egyéneket kért fel, hogy ideüljenek, kik e helyet nem tudták egészen jól betölteni, mert nem tudták egészen az ide gyülekezni szokott közönség saját szellemi szükségét kielégíteni, nos, hát arról nem tehetünk s az nem csak minálunk, de másutt is akárhányszor megtörténik.

Látta úgy a rendező bizottság, miut a teljes választmány is azt, hogy a felolvasó kör érdekében mindenesetre kell azonban valamit tenni, főként, hogy meg kell azt menteni a társadalmunk egy részének közönye által okozandó dicstelen haláltól. Mert a sok jó felolvasás mellett nem a néhány gyöngye felolvasás ártott e kör hitelének, hanem főleg a férfi világ közönye fenyegette azt lassu kimúlással.

Ugy éreztük mindnyájan a választmány tagjai, hogy arra a zászlóra, melyre felolvasó körünk egyszerű neve van fölírva, egy fényesebben ragyogó nevet kell odajegyezni, úgy éreztük, hogy társadalmi életünk egy szilárdabb kapocs által kellene összefűzünk, mint a minő kapocoz egyszerű felolvasó-kör, úgy éreztük, hogy az általánosság köréből kiálvva, városunk szívéhez mintegy közelebb kell vinni e körünket, hogy hatékonyabb legyen annak ereje, hogy szorosabban egybe tudja az fűzni városunk egész, de egész intelligenciáját.

Mióta e kör megalakításának eszméjével foglalkoztunk, s mióta fennáll, — városunk egy fényes csillagának, egy lángelkű költőnek, Csokonai névén folyton ott lebegett előtűnk, és sokan óhajtották, hogy e kör már megalakulásakor az ő nevével neveztessek el. Voltunk, kik ez eszmét ellengettük, én is ezek közé tartoztam, — mert nem akartuk, hogy ily nagy névvel is esetleg megbukjék e társadalmi intézmény.

De mikor látjuk, hogy a felolvasó-kör 6 évnek veszté-viharát végre is tisztességesen kiállotta; a választmányban immár mindannyian

buzgunk azon eszme mellett, hogy a felolvasó-kör, egy egyetemesebb irányu, szélesebb körben működő, társadalmunk intelligenciájának minden körét magába ölelhető, Csokonai-kör néven nevezendő, irodalmi és társadalmi egyesületté változzék át. A felolvasó-kör alapszabályait egy szűkebb bizottság már át is dolgozta az új irányra, az új működési körre tekintettel. Nem sokára alkalmunk lesz munkalátunkat a nagy közönség bírálata alá bocsátani.

Ha Budapest a maga véghetetlenül, a miénknél sokkal inkább elfoglalt férfi intelligenciájával az Akademia mellett fenn tudja tartani a Kisfaludy és Petőfi Társaságokat, az Irok és Művészek Társaságát; ha Arad a Kőcssey-Egyesületben egy hatalmasan működő társadalmi irányu egyesület tart fenn, ha Eperjesen a Széchenyi-kör, Pozsonyban a Toldy-kör, Sopronban az Irodalmi és Művészi-kör, Nagyváradon a szépitési-Egyület, Szatmárt a Széchenyi-társulat, a Királyhágón tul az Erdélyi Irodalmi Társaság, Marosvásárhelyt Kemény Zsigmond-Egyület, — és ki tudja még hol, több-kévesbé neves egyletek fenn tudnak állani, s mindenik a maga munkakörében hatni tud: kérdem, Debreczen város irodalmi férfiai nem tudnának e fenntartani egy Csokonai nevével díszített zászló alatt működendő irodalmi egyesületet, mely többet tenne, mint a mennyit most teszünk, mely tért adna egy a szakemberek közkinésése szánt felolvasásait, mint ismeretterjesztő társadalmi irányu s a szépirodalmi térről vett munkák számára, mely esetleg debreczeni irok magyar irodalmi műveire pályadíjakat tűzne ki s évkönyveket is adna ki, összeválogatva azok tartalmát a felolvasások értékesebb gyöngyszemeiből, s e felolvasó estélyek mellett más, zenei, szavatali, s énekdarabok előadásával fűszerezett társas összejöveteleket is rendezne.

Igenis mélyen tisztelt közönség! a Csokonai-kört mi úgy tervezzük, hogy alkalmat nyújtunk abban, a lehető legértékesebb felolvasások tartására, rendezni óhajtunk olyan felolvasó estélyeket, melyeken a szaktudós közölhesse kutatásainak eredményét a művelt közönség által megérthető modorban, de ezek mellett természetesen gondoskodni fogunk a mi kedves női közönségünk számára könnyebb, szórakoztató felolvasásokról is. Csokonai neve alá helyezkedvén, kutatni fogjuk a rá vonatkozó irodalomtörténeti adatokat, gondoskodni fogunk az ő életkörülményeinek teljes felderítéséről; egy szóval elégtételt szándékozunk adni Debreczenben annak a névnek, a mely éppen Debreczenben üldözött annak idejében legjobban. Ezek mellett, mint mondam, pályaművek íratása, évkönyvek kiadása s társas összejövetelek rendezése által akarjuk kimutatni Debreczen városának szellemi erjét s óhajtjuk közelebb hozni egész intelligenciáját. Ne vegye zokon a mélyen tisztelt közönség tölem, a nem Debreczenben született embertől, ha kimondom itt nyíltan, hogy városunk ellen az a legnagyobb és valljuk be méltó vád, hogy hiányzik itt a társadalmi élet laktető erejének élénk működése. Tőlünk függ, hogy segítsünk ezen. A társadalmi élet tiszta nemessége deríti a kedélyt, több munkakedvet ad, s bizon hatóly a szép és a jó, a hasznos és a kellemes művek, a valódi civilisató áldásainak terjesztésére. Főlemlitem még, hogy a felolvasó-kör választmányában hangok merültek fel arra nézve is, hogy lehetne tán valamit tenni e város szépitése, legalább a szép iránti érzék fejlesztése érdekében is. Tudja azt a felolvasó-kör választmányában mindenki, hogy ehhez e végrehajtható hatalom közgeinek hozzájárulása is szükséges, de legalább az eszme magvainak hiate

getése a mi feladatunk lehet. — Alapszabályi tervezetünkben mindenesetre ben foglaltatik ezen eszme is.

Mélyen tisztelt közönség! Városunk az utolsó évtizedben rohamosan halad minden téren előre; szép épületek emelkednek utcáinkon egymásután; a haladás mérőfokának biztos mutatója, a városi belső közlekedés kis vasutunkkal olyan, mely nyugot Európá nagyobb városainak is becsületére válnék, a főiskolában idestova megnyílik a nyilvános olvasó-terem, mi évek óta legjobbjaink legfőbb óhaját képezi; ily körülmények között nem igazolt-e a vágy, ha mi friss, új munkásságban gazdag szellemi életet akarva teremteni, ennek központjául egy új kört óhajtunk alkotni. És ha igaz az az előbb említett vád, hogy városunknak nincsen társadalmi élete, van-e valaki Debreczenben, ki nem segít bennünket egy ilyennek — megteremtésében?

Városunk férfiai, és nemes urai ti egész intelligencia! A felolvasó-kör választmánya nemcsak egy felhívást fog hozzatok intézni, hogy segítetek egy Csokonai körben új szellemi és társadalmi életet teremteni városunk számára! Nem szeretünk nagy szákkal játszani, de kimondjuk, hogy városunkra nézve csaknem becsületbeli kérdés ezen eszmeinek diadalra juttatása. De hát ám várjuk be a nyilvános felhívást s lassuk majd előbb az újonnan szervezendő kör alapszabályait. Én ezeket itt csak azért mondam el, hogy eleve érdeklődést költsek a mi törekvésünk iránt.

Annak kijelentésével, hogy felolvasó-körünk az új szervezkedés okozta nehézségek miatt nem tart új évig minden héten felolvasásokat; hogy jövő december hó elsején a kör szerencsés lesz Dr. Holab Emilt, a nagy és merész Afrika utazót vendégül tisztelhetni s felolvasására itt is meghívjuk a nagyérdemű közönséget. Isten áldó kegyelmébe ajánlvamunkát, s jóakaratu törekvéseinkre városunk minden szép és jó iránt érdeklődő művelt közönségének figyelmét felhiva: körünk ezen új évét ezennel megnyitottunk nyilvánítom.

Csiky Lajos alelnök.

HELYI HIREK.

Vádirány egy miniszter ellen. A képviselőház — mint lapunk más helyen olvasható — tegnap délután az Irányi Dániel által beadott, s b. Fejérváry Géza honvédelmi miniszter ellen intézett, vádala helyezési indítvány felett. Tudta azt előre Irányi, pártunk nagy nevé vezére, de tudtuk mi is, hogy ezen indítványt a képviselőház nagy többsége, a mameluk-gárda el fogja vetni, — de azt nem lehet tagadni, hogy ezen indítvány a nagy közönségnek élénk helyeslésre talált. Habár le is szavazták az Irányi Dániel indítványát, annak mégis meg lesz az a hatása, hogy ügyetlen tanácsadók nem merészelnek többé királyi ő felsége szájába olyan szavakat adni, mint a monori szavak voltak, melyeket csak a hyperloyalitás helyezett, de a valódi, a magyar nemzet véérébe átmélet találsát nem. Sőt e királyi szavak, melyeket bizonyára nem jó barátaink sugáltak, nem használtak e loyaltásnak. Adjuk meg tehát a királynak azt, a mi a királyé, de adják meg a nemzetnek is azt, a mi a nemzeté!

A debreczeni felolvasó-kör az új idényben tegnap tartotta első felolvasó estélyét. A közönség nem jelent meg oly nagy számban, mint várni lehetett volna, a minek egyéb oka nem lehetett, mint azon körülmény, hogy ez alkalommal belépti jegyek nem követelettek, így a felolvasó-kör rendes látogatói attól tartottak, hogy a terem zufolásig tele lesz. Mindazonáltal ha nem is nagy számú, de igen intelligens közönség jelent, mely feszült figyelemmel hallgatta a napirend mindkét számát. Először Csiky Lajos, a kör alelnöke, lépett a felolvasó-asztalhoz s felolvasta megnyitó beszédét, melyben a kör jövő munkálkodását s Csokonai-körre való átalakulását fejtegette. A talpraesett megnyitó beszédet lapunk más helyen közöljük. Ezután Mandoky Béla ismert és kedvelt színművésztünk olvasta fel Gáspár Imrénének egy „A szineszet-ről” cz. vers-részletét. — A felolvasás — mely nem engedett kárba veszni egyetlenegy árnyalatot sem, kivált a kedélyes bangot tartalmazta el mesterial — azt bizonyította, hogy Mandoky Béla nem csak jeles színész, de egyuttal kitűnő felolvasó is. Nem hiába fogadták mindjárt kiléptekor kitűnő tetszéssel, a melynek nyilvánításai a felolvasás alatt több ízben megújultak. — Felelőnk, hogy a kör elnöksége arra kérte fel még az estélyen Mandoky urat, hogy oly estélyeken, a melyeken két felolvasás van, elszavalva egyetmást költészetünk remekeiből. Mandoky ismert előzékenységgel egyezett bele a tervbe s így most már ő lesz a felolvasó-kör szavaló művésze. Ott volt Péchy Kálmán is, a ki illő pirulással hallgatta a versnek reá vonatkozó sorát. — A legközelebbi felolvasó estély nov. 20-án lesz, midőn Kósa Barna, lapunk segédszerkesztője Puskin verses regényéről, Anyegin Eugénról olvas fel tanulmányt.

Debreczen fűzesabonyi vasút. A kereskedelemügyi miniszter Hajduvármegye törvényhatóságával tudatja, hogy a Debreczen-fűzesabonyi vasutnak 0—230 sz. szelvényei közt fekvő részére az építési engedélyt megálta. A képviselőház tegnapi ülésén Nemődy Ambrus, a közlekedésügyi bizottság előadója, több vicinális vasuttal együtt bemutatja a Debreczen-fűzesabonyi vasutról szóló jelentést is, mely annak idején napirendre fog tűzteni.

— Én nem vádolom őt! — szolt d'Abroy kisasszony, — S halkabb hangon, míg arca eláruha szive zavarát, hozzá tette: Én sohasem vádolom!

Ah Clementin! — kiálta fel Chameaud — engedje meg, hogy többet mondhassek A mióta szabad vagyok és megtudtam, hogy én is az, egész multam meglevendenett bennem. Csak arra gondoltam, hogy őnt láthassam s őn megbocsásson nekem. Miért nem lehetne a miénk most az a boldogság, melylyel egykor magunkat kecsgettünk? Ha még el nem feledett, miért nem tenné kezét az én kezembe s miért ne mondaná, a mint én mondom: a válás és bu husz éve elmúlt s mi most bizalommal reményeink teljesedésének küszöbén állunk.

Chameaud megragadá Clementina kezét, melyet az nem vont vissza; a felindulás azonban erőt vett rajta. — Gyula! — suttogá — legyen irgalmas irántam! Foglalkozzunk egyelőre másokkal. Hát miért nincs itt anyám, ki e pillanathban bizonyára oly sokat szenved?

... Itt lesz! ugyanakkor irtam neki, mint önék és két szóval is elmondtam a valót; azt akartam azonban, hogy őnel szőljak először és szív sziven eldöntsük Feri és Honoria sorsát s a mi sorsukat.

Miss Chacy d'Abroy asszonyt jelenté be. Clementina anyjához futott s Chameaudra mutatva szolt:

— Anyám! meg vagyunk mentve s pedig általa!

— Az Isten mentett meg minket — felelte anyja.

Chameaud tiszteletteljesen meghajlott d'Abroy asszony előtt s így szolt:

— Asszonyom, önék igaza van! Most szorban hivatom gyermekeinket? Hajlandó-e

őn családjában elfogadni az én fogadott leányomat?

— Igen.

Chameaud előhivta Honoriat és Ferit. kézen fogva léptek be; éppen olyan izgatottan mint boldogan. Feri felénk lépett elő. Clementinára és anyjára nézett, kik mosolygva és könnyezve tekintettek ő reá; s ő nem értte sem a mosolyt, sem a könnyet. Chameaud növekvő felindulással tekintett Ferire.

— Ön d'Abroy Ferenc? — kérde.

— Igen, uram.

Chameaud Ferit karjaiba akarta zárni. Majd megmondóla helyzetét, csak kezét nyújtá s Honoriarra mutatva szolt:

— Ölelje meg Feri; — ő az öné.

— Igen, ő a tiéd — szolt d'Abroy asszony — és szeresd úgy mint engemet és Clementinát, soha nem szeretheted eléggé.

Feri megölelte Honoriat és nyájasan mosolygott.

— Ez szerencsésen vége ment! — szolt — De most nagyon szeretném tudni, hogy mi volt az a titok, mely anyira rejtélyes volt?

— Ez az én titkom Feri! — felelt Chameaud — Nejét is illeti s az majd megmondja.

Chameaud ugyan e pillanathban Honoria fel fordult s halkán szolt, mi közben Ferire mosolygott:

— Majd megmondok neki, f hogy midőn drága anyádat nóll vettem, egy gyermeke volt, kit sajátomnak fogadtam és egész lelkemből szerettem. Ő eléggé szeret téged arra nézve, hogy ezt megmondhatod neki.

— Oh igen! — felelte Honoria.

— És most Honoria? — kérdezé Feri.

— Majd megmondom a titkot, — válaszó Honoria.

— Mikor, mindjárt?

— A mikor akarod.

— Most tehát midőn megakarod mondani a titkot, — felelé Feri dévajkódva — már nem szükséges azt megtudnom, — Azonban...

— Hogyan? — kérdezé Honoria.

— Clementianek akarom megmondani.

S Feri Clementinát félre vonta.

D'Abroy asszony, Chameaud és Honoria remegtek. Tehát Feri megtudta volna e titkot, melyet anyyi gondtal és szomorúsággal lepleztek el előtte. Jó kedve éppen nem volt megnyugtató. Ő a boldogság és napján köynyedien fogadhatta azt, a minek jelentőségét csak majd későbbben fogja felogni.

Clementin elhalványodott s majdnem össze-röszkadt.

— Mondd csak kedves testvérem — szolt Feri csintalanul, — hátha véletlenül az az elátkozott herceg, a kiről neked szoltam Chameaud ur...

— De...

— Igen, igen; az elátkozott herceg megjelent várából, azaz Amerikából. S neked férjhez kell hozzá menned, mert azt megígérted. — Legalább bizonyos lennék; abban, hogy te és Honoria a jövőben nem haragudnátok egymásra.

A pir visszatért Clementina arcára, szeme felcsillogott. Feri nem sejté a titkot; a legutóbbi napok izgalmas eseményei nem vették annak nyomába. D'Abroy asszony Clementinára tekintett; látta, hogy semmitől sem

— Mit mondott neked Feri? kérde tőle.

— Majd megmondom neked anyám, felelé Clementina és Chameaudhoz fordulva:

— Önék is barátom!

Alapszabály befoglalattik

Városunk az halad minden belkednek ut- s mérfokának közlekedés nyugot Európa re válnék, a nyilvános jobbjaink leg- túlmények kö- mi friss, új életet akarva egy új kört az az előbb nincsen tár- breecenben, ki- nek — meg-

mes urófi ti b-kör választ- fog hozzatok okonny körben teremteni vá- nek nagy sza hogy váro- tbeli kérdés a De hát am s lassuk majd b-kör alap- zást módám nek a mi tö-

gy felolvasó- ta nehézségek en heten fel- ber h eisején Emilt, a nagy el tisztelhetni a nagyérdemű mebe ajánlv- seibe ajánlv- váre- deklódó mű- híva: körük- tnak nyilvá- Csiky Lajos a- laluk.

ellen. A kép- helyen olvas- nyi Dániel za honvédelmi helyezési in- nanyi, pártunk is, hogy ezen többsége, a de azt nem ny a nagy kö- t. Habár le- ditványát, an- hogy ügyet- többé király adni, mint a csak a hyper- magyar neu- Söt e királyi jó barátaink ásnak. Adjuk a királyé, azt, a mi a

uj idényben estélyét. A ny számban, k egyéb oka ny, hogy ez öveteleiteket, pi atól tar- telez lesz. mu, de igen észült figye- két számát. alelnöke, lé- sta megnőtt nkalkodását t fejtegette. apunk más k y Béla olvasta fel n és z e t- olvasás — gyetlen-egy hangot ta- potta, hogy színész, de hiába fo- tetszéssel, alatt több hogy a az estélyen, a melye- egyetmást smert elő- vbe s így z a való- au is, a ki ea vonat- sás estély- na, lapunk regényéről, yt. t. A ke- egye tör- breecen- zelvényei tlyt meg- Neményi előadója, utatta a jelenté- fog tü-

* Városi közgyűlés. F. hó 28-án Debreczen sz. kir. város törvényhatósági bizottsága rendes közgyűlést tart, melynek több fontos tárgya lesz.

* Színház. Tegnap harmadszor is nagy ház előtt folyt le a „Pünköszt Flórenczben” operette előadása. Somló né — nagy mérvű indiszpozíciója daczára — sikerrel felelt meg Angelo nagy és fárasztó szerepének s még így is bravour-számot teremtett magának a 2. felv. nagy keringőjéből. Ugy látszik, hogy a kedves művésznő specialitásai a keringő rhytmusok. — A Szerelm csupán az élet elénélése után felharsant „hogy volt” kiáltásoknak csakhamar véget vetett volna, ha torokbaját a kezével jelzi. Az előadás jó volt, kivált Balassa, ki a marokkói követ együgyű gá-gá-zásába maglepben sok izlést vegyít s a szerepképből kabinetalakítást teremt. A többi szereplővel szemben sem változott multkori itéletünk. Felszólalást vettünk a hosszú felvonások ellen. Valóban nem emlékszünk még ily hosszú felvonásokokra, mióta a debreczeni színházát ösmernjük. Még bosszantóbbá teszi a helyzetet az az ügyetlen és nagyvárosiaszkodás daczára izléstelen intézkedés, hogy az entreacte zenének perczek mulva csöngötnék, aztán tart 3-5 perczig s aztán ismét a végtelenség következik a függöny felgördülésig, néha egy-egy klasszikus darab hirdelen megszaktásával. A pozsonyi színházban a függöny előtt áll a biztos s bizonyos idő eltelével, jelt ad az ügyelőnek a függöny felvonására, akár vannak készen a szinpadal, akár nincsenek. Nálunk — persze — a „tüzrendészeti szempont” is hátráltatja az előadás gyors menetét, mert butornak, diszletnek nem szabad használnia a szinpadon maradnia, azt a felvonásokokban s a publikum között hurcolják a lépcsőkön le fel s a statisztákat is elkergetik a színlak közül, nehogy valamiképen — kéznél legyenek. Pedig a statiszták bizonyára több hasznot csinálnak a szinpadon, mint az a fonák és tulkapó intézkedésekben culmináló u. n. tüzrendészet!

— Rónaszéki Gusztáv kedvelt kómikusunk „Asszonyok büne” cz. népszínműve kerül színré jővő vasárnap, a mely a budapesti népszín- hoz pályázatán dícséretet nyert. Író színészünk — Rakóczi Pál, a legjobb magyar dramaturgus, Somló, a m. tud. akad. által megkoszorozott tragédia-költő, továbbá Rónaszéki Molnár — működésükkel igen szép hirt kölcsönöznek szintársulatunknak. A Rónaszéki Gusztáv ügyesen irt humoreszkjei, haugulatteljes költeményei (ezek között az önállóan megjelent „Sarló Benedek” cz. verses elbeszélés) igen jóval a szépirodalmi termékek s színműveiben (az „Asszonyok büne”-ben és „Tyukodi Lőrincz”-ben) bizonyára meg fog látszani a gyakorló színész otthonossága a szinpad technika terén, lesz benne kövönző humor s nem lehetnek hijjával a sikerült részleteknek. Érdeklődve várjuk a vasárnapi premiért. Nekünk s közönségünknek nem anticipál a főváros czéhbéli kritikája, közönség és sajtó elfogulatlanul fog itelni kedvence, Rónaszéki Gusztávnak e kísérlete felett.

* Az állami italmérsi jövedékről szóló törvény alapján adandó kártalanításról intézkedő 1888. XXXVI. t. cz. 19. § a felhatalmazza az igazságügyminisztert arra, hogy a közigazgatási hatóságok által végleg megállapított s a felmerült magánjogi igények miatt ama törvény értelmében bírói letébe helyezett kártalanítási összegekre vonatkozó igények eldöntését a bírói illetőség megállapításával kapcsolatosan rendeleti uton szabalyozza. Az igazságügyminiszter — hir szerint — már legközelebb kibocsátja e rendeletet, melynek tervezetét dr. Imling K. kir. táblai bíró készíti.

A tanfelügyelők teendői. A tanfelügyelői kar kebeléből felhangzott panaszok arra bírták a vallás- és közoktatási minisztert, hogy a tanfelügyelők irodái munkáját kevesebbet s hivatalos lsp közli a miniszternek erre vonatkozó rendeleteit. A törzskönyvi munkálatok az évi statisztikai adatgyűjtés és a nyugdíj-eljárás a rendelet változatlanul hagyja; a két utóbbi tárgyban később fog intézkedni a miniszter. Rendelete csak egy es kisebb teendőkre terjed ki, fölméleti a népnevelési és kir. tanfelügyelőket a negyedeves jelentéséi, a „Neptanító Lapja”-ban megjelenő rendeletek közzététele, a miniszter által adományozott tanszerkesztők, magánfelek kérvényeinek, az iskolai hatóságok jelentéseinek a miniszterhez való véleményes fölterjesztése, a tanítóképzési képesítő vizsgák írásbeli tételének jóváhagyásá végett való fölterjesztése s egyéb hasonló nem kisebb teendők alól.

* A tornaegylet f. hó 10-ikén vasárnap d. e. 10 órákor közgyűlést tart a tornateremben, melyre az önálló csoport tagjait tisztelettel meghívja az elnök s g.

* Nagy Pál emléke. Nagy Pál főiskolánk mult évi október hóban elhunyt derek tanára iránt a szeretetnek és rokonszenvenek újabb szép jelenségei nyilvánítottak. A boldogultnak testvérbátyja, Nagy Gusztáv ur, meleg szavakban fejtegette ki családijoknak mindazok iránti forró háláját, kik az ő sirját jelölő emlékkő emelésé költségehez kegyes adományaikkal járultak, arczképét a főiskolának ajándékozta, melyet a tanárkar köszönettel fogadván, tanári müködése helyén, a természetani szertáiban rendelt elhelyezendőnek. Sirjának pedig gondozására a függetlenség kör- t a g a i: Nagy János 1 frt, Kertész János 1 frt, dr. Kocsár Gábor 1 frt, Jeney Miklós 1 frt, Salánki Ferenc 1 frt, Varkoly József 1 frt, Nagy József 50 kr, összesen 6 frt 50 kr

kegyes adományt adtak át kezemhez. Fogadják ezért hálás köszönetünket. Debreczen, 1889 november 6. Tüdős János, gymnasiumi igazgató.

* Myilvános nyugtázás. (Ötödik közlemény) Örömmel jelzem, hogy napról-napra szélesebb körben terjed az érdeklődés kiadandó verskötetem iránt. Már eddig is oly szép az előfizetők névsora, hogy méltán dicsekedhetem vele. Ma a következő előfizetéseket nyugtázom: Csiky Lajos főiskolai tanár gyűjtő ivén 1-1 példányra előfizettek: Tóth Sámuel, Karay Sándor, Dr. Bacsoni Lajos, Dicsőfi József debr. főiskolai tanár, s Dr. Dicsőfi Sándor debr. kir. törvényszéki jegyző. Fényes Gyuláné urhölgy és Benedek János ügyvéd-jelölt (Debreczen) 1-1 példányra fizettek elő. Laky Lajos városi tanácsnok 2 példányt, Szilágyi Róza urhölgy, Sebess György és Vértessy Lajos (mindannyian Debreczenből) 1-1 példányt rendeltek meg. A mai kimutatásban tehát van 11 előfizető és megrendelő 12 példányra, — az előző kimutatásokkal pedig van összesen eddig 98 előfizető és megrendelő 115 példányra. Ugy helyben mint vidéken a szétszórt gyűjtőveken szépe gyűlnek az előfizetők. Ertesülésem szerint a vidéken (különösen Derecskén, Máramaros-Szigeten, Beregszászban s Eperjesen egyes buzgó gyűjtőim tömegesen gyűjtik az előfizeteket. Most már kétségen felül bizonyos, hogy vállalatom anyagi sikere biztosítva lesz s költeményeim kiadására fordítandó költségeim teljesen megfognak térülni. — Az előfizetési határidő f. évi decz. 1-én jár le Debreczen, 1889. nov. 7. Kósa Barna.

* Próbahál. 1889. november 10-én vasárnap a „Korona” szálloda dísztermében, táncztanításának bevézése alkalmából próbavizsgával egybekötött zártkörű táncvizsgalmat rendez az előnyösen ismert Nagy Imre, táncztanító. Kezdete 7 órákor. Belépti díj tetszés szerint. Jöjű ételek s italokról a vendég- lős által gondoskóda lesz.

* Szegeden ellenzéki lapszerkesztők gyűlése dühöngött. Ott jártak Hentaller Lajos, országgy. képviselő s a „Budapesti Ujság” szerkesztője, ifj. Ábrányi Kornel ország. képviselő, a „Pesti Napló” szerkesztője, Gáspár Imre, a „Debreczen” szerkesztője, Hajnal István, a „Magyar Híradó” könyv- matos lap szerkesztője és még több író Szegeden jártak a mult szombaton. Mi célból, majd kitudódik. A jelenen szerkesztett „Szegedi Napló” erről „Ma” cz. rovatában ezt az ügyes dolgot írja meg:

A ma uralkodó vonása az író jár- vány. Egész csomó írójárt ma vendég- ségben Szegeden. A sort Ábrányi Kornel nyitotta meg, a z e b b i k. Mindössze egyik vonat érkezett: a másik indulásig gyönyör- ködhettek a könnyen gyuladó keblű sétáló hölgyvilág az ellenállhatatlan Kornél hó- dító vörös barkójában. A korzó benszültt arslanai szegyenkeze bujtak vissza kávéházi oduikba, belátván, hogy itt a verseny kepte- lenség Mit konkurálnak ok, kis kaliberű vidéki piperkőczők egy országos dandyval? Na ja! pöntyögne a mi kis primadonnánk, akinek most szintén Szegeden időző férje, Hentaller Lajos képviselő, annak idejében nem siker nélkül versenyzett a p a r l a m e n t i s z é p s é g czimért. Csak- hogy ő nem oroszlan volt, hanem tigris, akit aztán darwinisztikus alapon keszes c z i c z á v á szelidített az aranyos asszonyka. A habarék főpennáját, ifj. Ábrányi Kornelt, mint ellenzéki képviselőt különben a kívánc- siság hozta ezuttal Szegedre. Helyszini tanulmányokat akart csinálni a rakparton, melynek s i k a m l ó s talaján a kegyelmes ur a n t e u s k o d i k. Ugy lehet, szintén ez a szándék hozta ma ide Gáspár Imrét, a „D e b r e c z e n ” szerkesztőjét, kinek ultra radikális lapja csak egy csepeg a szétmar- czangolt Tiszák vértől. Csak hogy neki Kálmán a kedvence falatja. Jól táplált, b ő r b a j u s z o s képerlő különben inkább valami lutheránus esperesnek nézne a világ, mintsem vérvörös 48-as zsrnalisztának, aki mellesleg igen csinos, merengő, szende v e r s e k e t szokott irdgálni. Földértült végre a k ó r u s r a is a várva várt hajnal. A mely rejtélynek az a kulcsa, hogy Hajnal István, a „Magyar Híradó” szerkesztője, ma szintén Szegedre zónázott. A mai nap meg- hozta a fiatal írói nemzedék selyemgyermekét, akit úgy írnak le: T h e w e r k i s t v á n, ki- mondani pedig T ő r ő k P i s t á n a k kell. Mint afféle irodalmi csecse baba, mindenha több figyelmet fordított bodros fúrtei, mint nove- lettjeinek meg f e s z ű l é s é r e. Sebj, így is kedvence lett a damen-praprice-ot, czukros semmit szopogató „M o s o l y g o n k i s a s z s z o n y o k n a k”, meg a „M a m á k n a k”, akikről s akiknek a könyveit írni szokta.

Egyelőre annyit jegyezzünk fel, hogy a Szegedre sereglett ellenzéki írók — mintha csak összebeszéltek volna — először is a hi- res beomlott r a k p a r t n á l találkoztak s elálmélkodtak a valóban rettenetes látvány fe- lett. A rakparton kívül Bakai Nándor urat látták a legtöbb megilletődéssel. Nem irigye- lük ezen országos híru specialitásokat a szép, a fényes — és szegény, néptelen, most a megsemmisülés Damokles kardját ma is feje fölött érző nagy várostól. Oh! a „Damokles” névből kellett volna monogrammat csinál-

tatni, mert Damokles ur ez egyszer három élt kardot alkalmazott, levén Szeged egyszerre három felől: az elemek, a politika s a va- gyoni helyzet oldalairól is fenyegetve. — S z e g e d t ő l azonban csakugyan irig- yünk valamit. A kedves primadonnát: Hentaller- né, ki már is rekonstruálta az elfásult szegedi kedélyeket és azt a szívelyes, szelle- mes bohème-életet, melyet az ottani írók foly- tatnak egymással. Mócs Zsigmond, a fiemei szerepléséből előnyösen ismert kormp. szer- kesztő, vagy a függetlenségi P ó s a Lajos, jeles költő, Lipcsei Ádám és Gárdonyi ösmert írók, az élénk és ügyes Főris Pista, az élénk és ügyes kómikus színész, Szeged Zi- lahí Gyulája, Bába Sándor, a „Sz. N.” kiadó- ja s még többen kedveltek meg velünk ezt a vonzó együttélést. Hát Krikkaí és Kósa La- jos urak? Az ő specialis hozzájárulásuk csak emelheti e collegialis érintkezések deris han- gulatát. — Megjegyezzük végül, hogy a Sze- geden tartózkodott íróknak megígérték a ste- reotyp megénekeltetését. Ezek egyike éppen a „személyi hírek” között kereste a reá vonat- kozókat, a midőn először is a „Sz. N.”: „U t a z ó n a p l o p ó k ” cz. vezércikke öt- lött a szemébe. Szerencsére nem a politikai és irodalmi, hanem az ipari hálalókról van benne szó!

* A z ó n a t a r i f a. A személyforgalom — írja a „Bud. Korr.” — a magyar államvasu- tak által életbe léptetett zónatarifa követke- zésében oly mérvű lendületet vett, melyet maga a kereskedelmi miniszter sem várt, s a mely eddig nem is mutat csökkenést. A személy- tarifa behozatala óta augusztus—szeptember és október hónapokban a magyar államvasutak vonalain jó két millióval több személy utazott, mint a mult év ugyane szakában.

x S o k é v i m e g f y ű e s. — Emészttét gyengéségeknél és étvágyhiánynál, általában minden gyomorhajnál, a valódi „M o l l f é l e s e i d l i t z p o r o k ” b i z e n y u l t a k l e g s i k e r e s z e b b e k n e k a t ö b b i s z e r e k f ő l ö t t, m i n d e n g y o m o r e r ő s i t ő k é s v e r t i s z i t t ó k k ö z t. E g y d o b o z á r a 1 f r t. — Szétküldés naponta utánvétellel Moll A. gyógyszerész és cs. kir. udv. szállító által, Bécs, I. Tuchlauben 9. — A vidéki gyógyszerárterekben határozottan Moll A. készí- ménye kérendő az ő gyári jelvényével és aláírásával. 3.

Hazánk s a külföld. — S z e n z á c i ó s l e l e p l e z é s. A „Pesti N.” a bolgár fejedelmválasztásról szenzációs le- leplezést közöl. Ugyanis János főherceghez közelálló személyiségtől tudja, hogy a bolgár fejedelmkereső idejében János főherceg Fló- renczen talalkozott a küldöttséggel és kéznek nyilatkozott elfoglanni a bolgár trónt, a hatal- mak elismerése, sőt Ferenc József és kor- mánya akarata ellenére is. Az erre vonatkozó megállapodások a bolgár külügyminiszterium levéltárában őrzik. A szándék csak azért nem vált ténnyé, mert az utolsó pillanatban János főherceg terveit vagy elárulták, vagy me- ghisúsították s ekkor ajánlotta ő Koburgot.

Közgazdaság. — G a b n a r a k. (Budapest terménytőzsze nov. 5.) Buza tavaszra 8.29 pénz, 8.31 áru, buza ősze — pénz, — áru, — május—júniusra — pénz, — áru. Tengeri 1890. máj.—jun. 5.03 pénz, 5.05 áru, jul.—aug. — pénz, — áru. — Zab tavaszra 7.21 pénz, 7.23 áru, ősze — pénz, — áru. Ká- posztarepce augusztus—szeptemberre — frton.

Hivatalosan felmondott ma 1000 mm. szilva f. hó 9-én leendő átvé- telre.

— S o r t e s v á s á r. A kőbányai serteskeresek. osarnok távirata, nov. 5. Az üzlet változatlan. M. urasági öreg nehéz 40.—41.—frtíg ma. uras fiatal nehéz 43.—44.—frtíg, magy. urasági fiatal közép 44.—45.—frtíg, magy. uras fiatal könnyű —.—frtíg, magyar szo- dett nehéz 40.—41.—frtíg, magyar szedett közép 42.50—43.—frtíg, magy. szedett könnyű 44.50—46.—frtíg, romániai bakonyi átme- neti nehéz —.—frtíg, rom. bakonyi átme- neti közép —.—frtíg, romániai ba- konyoi átmeneti könnyű —.—frtíg, rom. átmeneti eredeti közép —.—frtíg szerb. átmeneti nehéz 43.—44.—frtíg szerb. átme- neti közép 43.50—44.50 frtíg, szerb. átmeneti könnyű. 45.—46.—frt. hízó a vasutról má- szájja. —.—frtíg, hízó 1 éves élősuly- bap —.—frtíg hízó két éves élősulyan (makkos) —.—frtíg, öreg makkos sertes élősulyan, 4% levonással —.—frt- íg. Az árak hialalt serteseknél páronkint 44 kgl. 4%-os levonással métermásánkint ér- tendők. Romániai és szerbiai serteseknél, me- lyek mint átmenetiek, adattak el, a vevőnek páronkint 4 forint aranyban vám fejében meg- térítetik.

S e r t é l é t é s s á m: nov. 3-án volt készlet 92,994 drb, november 4-én felhaj- tatott 1315 drb, november 4-én elszállított 2602 drb. Maradt készletben 98,667 drb s e r t é.

Törvényszék. — A t o m e s v á r i l o t t ó - ű g y. Az ügyészség Kozma főügyésztől felszólítást kapott a lottó-

ügy iratainak ha'adektalan beküldésére, mert maga a főügyészség fogja a vádat vinni. A vádiratvany megtételével Cseme főügyész- helyettesét bizta meg.

Apró cseprő. — Született művész. A kis Laczi zenelec- zét vesz. Anyja azt kérdezi a tanártól, hogyan van megelégedve növendékével. „Nagyszerűen,” válaszolja a tanár, „az őn fia mintha hegedű- vel jött volna a világra.” — „Az meglehet, hisz oly nagyon szenvedtem!...”

Sir a nő, ha bűsül és sir ha öröm hevíté fel... A kacagása csupán férfi baját veti meg: A görög anthológiából.

Ne költés gyermekedre főlöszleg; ez válhatik egykor a szükségessé.

Némely szép asszony hasonlít a mér- get lehelő szép virághoz, vagy még in- kább a hus évő Dro-éra-növényhez.

A közönség köréből. — Asszfalt betyárjaink. Tek. Szerk. ur!

Sajnos, ily címet kell adnom közlemé- nyemnek, a mely még valóban megtisztelő ki- fejezés ama két uras ruhába öltöztetett uracsra, kik mult szombat este azért, mert egy nő nem akarta kisérőket elfogadni, előbb megfenyegették és azt be is váltották, mert daczára annak, hogy ezen tisztességes nő el- lene tiltakozott, mégis végig kísérték a főtér- nen, még pedig a legaljasabb megjegyzések kíséretében — Hát nem szabad egy nőnek ezen szerény, csendesnek ösmert Debreczen- ben, már 6-7 óra között az utcára menni, hogy ki ne legyen téve az ily aljas, szemtelen asszfalt betyárak szemtelenkedésének?

Valóban sajnos állapot, hogy az ily em- bereket még az intelligens osztályba sorozzuk csak azért, mert módjuk van abban, hogy jó ruhában járjanak! Pedig ezek csak jó ruhába öltöztetett majmok volnának, kik kivülről vé- letlenül intelligens emberekhez hasonlítanak. Ezen urak bizonyára megérdemelték vol- na, hogy kutya korbáccsal üzzék ki a város- ból, de egy védtelen nő mit tehetett volna mást, mint (pirulva saját gyermeke előtt a kit a karján vezetett.) haza sietett szerény hajlé- kába s hogy haza érkezése után e tisztés- séges nőnek mily lelki állapota volt, minden tisztességes ember felgondolhatja.

Ennyit kívántam nyilvánosságra hozni egyszerűsággal óva figyelmeztetem az igen tisz- telt asszfalt betyár urakat, hogy könnyen zavar- ba jöhetnek ísméltése esetén, mert még em- berökre fognak akadni.

A művelt közönség oltalmába kell ajánl- lanunk a debreczeni „gigerl”-ik által inzultált hölgy közönséget.

Debreczen, nov. 6. Tisztelettel f.

*) Ezen rovatért, melyben közérdeklő felszólalások díjtalanul közöltenek, a szerkesztők csak a sajtóható- ságokkal szemben vállal felelősséget.

SZERKESZTŐI POSTA. — Lövey Klára k. a-nak, M-Sziget. — Köszo- nettel vettük. Phyllra. Múltotassák most m o d e r n e b b h a n g o t é s t á r g y a t m e g h í s e r t e n ! K. R. A halottak estéjére szánt tárcza meg- késett. Hasszofér. Igen szép. Köszönjük.

Debr. színház.

Holnap, pénteken, 1889. nov. 8-án páros bérletben:

BOCCACCIO. Nagy operette 3 felvonásban.

Felélés szerkesztő Gáspár Imre Kiadó Kutasi Imre

KARDOS LÁSZLÓ

Debreczenben, czegléd-utca.

Nagy választék a legújabb női kézimunkák- ból, ugymint: előrajzolt, kezdett és kész tálczakendők, asztalfutók, közép ab- rosok, törülközők, butorvédők.

Mint különös szép újdonság említendő az ugynevezett

gobelin és új keresztöltés.

Ugyancsak kézimunkákhoz kaphatók a legszebb

KÁVÉSTERITEK, síma és ezüstös szövetek méterszáma.

Teljesen biztos színtű himzéselyem

70 színben, mely alig jön többbe, mint a pa- mut, Nagy választék a legjobb színtű flanell barhentek, fehér pikéték, ágtye- ritők és paplanokból.

Valódi Jaeger alsóruhák

Jaeger kötőgyapju szövet méterszáma, SZALMIK SZAPPAN,

Saját gyári raktárai

belföldön:

Bécs, Budapest,
Prága, Lemberg, Grác és
Triest.

DITMAR R. BÉCSBEN.

Gyári raktára Bpsten: fürdő- és nádor-utca sarkán.
Legnagyobb lámpagyár Európában
(ALAPITTATOTT 1840 ben)

Saját gyári raktárai

külföldön:

Berlin, München, Milánó,
Róma, Lyon, Varsó
és Bombay.

DITMAR-LEÁMPÁK

Ditmar R.-féle

30" Bécsi villám-lámpa
világító-ereje 105 gyertyafény.

Photometerileg megmérte Dr. WEBER L.
ki. egyet. tanár ur Boroszló. Dr. BENE-
DIKT R. műegyetemi m.-tanár ur Bécs.

Ditmar R.-féle bécsi villám-lámpa
alulról

meggyújtható, szabályozható és elöltható.

30" Bécsi villám-lámpa.

Napégők 15" és 18"

rég elismert és kipróbált szerkezet asz-
tali-, függő- és falilámpákra.

Különös figyelmeztetés: A múlt évben feltalált Meteorégőket (golyó-alaku lánggal), melyek mindenütt, úgy belföldön, emelkedését. egyúttal a kezelést is egyszerűsítettem, hogy az égő koronáját (15", 20" és 30") felemelve, meggyújtani lehet, a nélkül, hogy a golyó, tulpan, vagy ernyő és lámpacső levevése szükségeltetne (Lásd a rajzot!).

Mintalapok és árlapok

Ditmar-lámpát minden hírne-

DITMAR R.-féle

szag'alan, viztiszta, csak 50 foknál gyűlékony. — Minden Gyári jegy.

DITMAR R. gyári raktárában Budapest, fürdő- és nádor-utca sarkán kapható.

Raktár: Kaszanyitzky Endrénél Debreczenben.

Ditmar R.-féle

Brillant-Meteorégők

golyó alaku lánggal.

15", 20", 25" 30", 35", 45" nagysá. ban.
31, 50, 70, 87, 138, 157 gyertya fénye.

Asztali- és függő-lámpák,
csillár, falilámpák, lámpások stb.
felszerelésére.

Asz. állámpa Brillant-Me-
teorégővel.

Mindenféle üveg-felszerelés
petroleumlámpákra a legnagyobb választé-
kban.

díjtalanul és bérmentve.

ves lámpa-üzlet raktáron tart.
biztonsági szalon-petroleum

mennyiség helyben bérmentve házhoz állítatik. Egyedül csak

kapható.

KASZANYITZKY ENDRE

KUHINKA ISTVÁN K.

üveg-, porcellán-, lámpa- és háztartási cik-
kek raktára
DEBRECZENBEN.

Ajánlja pontos ki-
szolgálat és gyári árak
mellett az őszi és téli
idényre ujonnan érke-
zett és nagyválaszték-
kal berendezett Dit-
már- és Brünner-féle a
legjobbnek elismert
gyártmányú **salon,**
függő és asztali petro-
leumlámpáit, s minden
hozzátartozó cikkek
nagy raktárát.

Tisztelettel

KASZANYITZKY ENDRE.

Képes árjegyzékek ki-
vánatra bérmentve.

Felhívás.

Hivatalk. kereskedők és kiki bérmentes bekl-
léssel kaphatja azonnal a legújabb, legolcsóbb és
legtöbb ir-és másolópépek prospectusát.
Berlin 67. Friedrichstrasse 213 sz. a.

MOLL SEIDLITZ POR

Tavaszi
gyógyítás.

Nyári
gyógyítás.

Őszi
gyógyítás

Téli
gyógyítás

Csak akkor valódi, ha minden dobozon a gyár-
jegy, egy sas és MOLL A.
sokszorosított czégo látható.

Gyors gyógyhatás makacs *gyomor- és altestbajok,*
gyomorgörcs, nyálk, gyomorégés, székrekedésnél, májbajok,
vértolulás, aranyér és a legkülönfélébb női betegségeknél.
Egy eredeti doboz használati utasítással 1 frt.

Raktárak az ország minden nevezetesebb gyógyszerházaiban.
MOLL A. gyógyszerész cs. kir. udvari szállító, Bécs,
Stadt, Tuchlauben 9.

Szétküldés naponta utánvét mellett. 2 doboznál kevesebb
nem küldetik.

Elismerés MOLL A. urhoz Bécsben.

Ülő foglalkozásomnál az ön Moll-féle Seidlitzporai
igen jó hatást gyakorolnak; ismerem ezt egyszer s min-
denkorra és szívélyes „Isten fícsos meg“-et mondok ér-
te; ezek a gyomrot jóvá és a főt könnyűvé teszik.

Tisztelettel

Steinko P. J. lelkész Honnenschlag-ban.

**MOLL FELE FRANCIA
BORSZESZ ES SO**

Legjobb
bedörzsölő-
szer

köszvény

csúsz

és minden
meghűlési
betegségek
ellen.

Csak akkor valódi, ha minden üveg MOLL A.
védjegyet és aláírását viseli.

Bedörzsölésül sikeres használat közzvény, ecé, min-
denemü testfájdalmak és bémulásnál; *borogatás alahjában*
minden sérelem és sebnél, daganatok, gyuladásoknál. *Bel-
söleg* vízzel vegyítve hirtelen rosullat, hányás, kolika és
hasmenésnél.

Egy üveg ára használati utasítással 90 kr. o. é.
Raktárak az ország minden nevezetes gyógyszerház és
anyag kereskedéseiben.

MOLL A. gyógyszerész cs. kir. udvari szállító Bécs,
Stadt, Tuchlauben 9.

Szétküldés naponta utánvéttel. Két üvegnél kevesebb
nem küldetik.

Elismerés MOLL A. gyógyszerész urhoz Bécs.

Kitünő Moll-féle francia borszesz és sója vidéke-
men nagyszerűen működik. Küldjön nekem 50 üveggel,
mivel az emberiség segítségére készletet óhajtók tar-
tani magamál.

Mély tisztelettel

Hornof, lelkész Micholup-ban

Raktárak Debreczenben: Dr. Rothachnek gyógyszer., Tóth Béla gyógyszer.,
Szent-Királyi és Kalenda, Gerébi Fülöp.

Nyilvános árverés.

A nagyméltóságú m. kir. pénzügy-
miniszterium 26,461. sz. magas rende-
tével engedélyezett jótékonycélu tárgy-
sorsjáték nyeremény tárgyai közül az
alulírott egylet javára eseti, valamint
azon nyeremény-tárgyak, melyeknek át-
vétele végett tulajdonosaik a sorsjegyek-
ben is kitett 30 napi záros határidőn
belől nem jelentkeztek, f. hó 10 én del

utáni 3 óraker politika i biztos jelenlétében
a Gazdák és iparosok általános hitel-
szövetkezete hivatalos helyiségében
(n.-várad-utca, megyeház mellett) meg-
tartandó nyilvános árverésen a legtöbb-
bet ígérőnek elfognak adatni.

Miről a n. é. közönséget ezennel
tisztteletteljesen értesítjük.

Kelt Debreczen, 1889. nov. 5-én.

**A 4849-iki honvéd-egylet
elnöksége.**

Debreczen, 1889. Nyomatott KUTASI IMRE könyvnyomdájában.

Korona-forrás!

Gazdák és iparosok általános hitelszövetkezet
debreczeni fióktelep árucarnoka.

Kitünő olasz gesztenyét, theát,
VALÓDI ANGOL RUMOT,
szepességi főzelékeket,

ritka jó minőségű

KÁVEKAT

és minden e szakmába vágó cikkek jó minőségben, ju-
tányos árak mellett ajánl

Tisztelettel

Gazdák és iparosok általános hitelszövetkezet
debr. fióktelep árucarnoka
nagy várad-utca, megyeház mellett.

Korona-forrás!

● Nincs többé fogfájás!! Könnyen vérző beteg és gyuladt foghúst
gyógyít és erősít, a fogkövet eltávolítja és képződését meggátolja; a
szájbuzt azonnal megszünteti napontai használatnál

cs. és kir. udvari fogorvos és udv. szállító, valódi
Dr. POPP világhírű **Anatherin**
SAJZVIZE

kétszer olyan nagy p-laczkokban mint eddig.
Ezzel egyidejűleg alkalmazandó
Dr. POPP fogpasztája, mely a fogakat folyton egészséges és szép állapotban
tartja.

Dr. POPP Anatherin fogpasztája, mely a legjobb és legfinomabb
fogorvosok kölcsonöz anélkül, hogy mint más
fogorvosok a fogak zománczát megsértené.

Dr. POPP fogpora a legjobb gyógy-pipere szappan, mindennemü
börkintések ellen és különösen furdokhoz.
Dr. POPP növényyszappana a legjobb gyógy-pipere szappanok. A bőrt bársonyfinomá teszik.
Dr. POPP NAPRAFÖRGŐ (szap) (nem glicerin). A legújabb és a legfinomabb divat-
VÉNUS (pana) pipere szappanok. A bőrt bársonyfinomá teszik.

Árak: Anatherin-szajviz 50 kr., 1 frt. és 1 frt 40 kr., Anatherin fogpasztája tégelyben 1
frt 22 kr., Aromatikus fogpasztája 35 kr., Fogpor dobozban 63 kr., Növényiszappan 30 kr., Napra-
förgő szappan 49 kr., Venus szappan 50 kr. E szerek kaphatók: Debreczenben: Dr. Rotschnek,
Csanak J. Geréby F. Szentkirályi és Kalenda, Braun M. Weisz A. és Stern A. és testvere
kereskedésében.

Előkelő hölgyek elismerése.

Tisztelt uram! Az ön által beküldött szappan mintákat k-sérlet czél-
jából szétosztottam néhány egyleti hölgy között, kik most a következőleg nyil-
latkoznak kitünő szappanairól: A Popp fels növényiszappan fölttő jó hatást
gyakorol a bőrre, használatban nagyon kellemes és tartósságánál és arány-
lag olcsó áránál fogva a legjobb gazdasági szappan Popp-féle napraförgő
és Venus-szappanait méltán nevezi a jelenkor legfinomabb divat-pipere szap-
panainak

Kérek a növendékek számára 24 növényiszappant és több egyleti hölgy
számára ugyanebből 12 és a Popp-fele napraförgő és Venus-szappanból szin-
tén 12-12 darabot.

Tisztelettel
Halász E.-né, Budapest.

Hamisításoktól óvatoljunk!!